

Општо

Поплавите во регионот на Западен Балкан во претходните години ја истакнаа потребата за подобра подготовка за можни катастрофи предизвикани од поплави. Хидрометеоролошките служби од Албанија, Косово, Црна Гора и Македонија, подржани од ГИЗ влегоа во заеднички проект за подобрување на раната најава во случај на појава на поплави.

Хидрометеоролошките служби потпишаа меморандум за соработка и размена на податоци за потребата - справување со поплави во регионот. Се подобри мониторингот, со воспостави хидролошки прогностички модел за водите од сливот на реката Дрим и се извршија обуки.

За овој систем да биде одржлив, потребни се постојани средби на вработените од хидрометеоролошките служби од регионот со цел размена на искуства и разговори за подобрување на квалитетот на мониторингот, хидролошките прогнози и навремените информации. Поради тоа, во Струга од 23-26 септември се состанаа преставници на хидрометеоролошките служби од регионот (Албанија, Косово, Црна Гора, Македонија) во рамки на Работната Техничка Група на сливот на р.Дрим и р.Бојана, при што се изврши редовен тренинг со тимот од Техничкиот Универзитет од Брауншвиц – Германија (**Prof. Meon** и **Prof. Riedel**) - за работење со Панта Реи – Моделот за прогноза на води (Дрим/Бојана) и се изврши тренинг за Хидрометриско мерње со ADCP – Инструмент за мерење на протек на вода со претставници на NVE од Норвешката Хидролошка Служба (Norwegian Water Resources and Energy Directorate), колегите **M.Nordahl Due** и **K.Florvaag-Dybvik**.

Во рамки на проектот кој е започнат уште од 2012 ГИЗ со тогашниот регионлен менаџер **Jakob Doetsch** продолжува и со сегашниот менаџер **Gerrit Bodenbender**, националниот менаџер **Николета Богатиновска** и нејзиниот тим, успеваат да ја подржат хидрометеоролошката служба на Р.Македонија со опрема и средства за вршење и одржување на хидрометеоролошкиот мониторинг во сливот на р.Црн Дрим.

СРЕДБА НА ТЕХНИКАТА РАБОТНА ГРУПА, 23-26 СЕПТЕМВРИ, СТРУГА ОБУКИ “СИСТЕМ ЗА ПРОГНОЗА НА ПОПЛАВИ” И “ХИДРОМЕТРИСКИ МЕРЕЊА СО ADCP” ЗА СЛИВОТ НА РЕКИТЕ ДРИМ И БОЈАНА (DDBV - FFS)

ОТВАРАЊЕ НА СОСТАНОКОТ И ДОБРЕДОЈДЕ

Средбата ја отвори **г-дин Ивица Тодоровски**, директор на Националната хидрометеоролошка служба на Република Северна Македонија (УХМР). Г-динот Тодоровски ја повтори важноста на Меморандумот за разбирање заеднички потпишан помеѓу сите хидрометеоролошки институти на земјите од Регионот на реката Дрим во 2016 година, давајќи посветеност на заеднички напори, работа, доверба и заеднички придонес за подобри предвидувања на поплави. Тој изрази благодарност за поддршката што ја дава ГИЗ со цел зајакнување на институционалните капацитети на УХМР.

Г-динот Тодоровски ја истакна важноста на размената со европските експерти и имплементацијата на новите технологии со цел создавање подобри професионалци и обезбедување подобри услуги за нашите граѓани. Тој го истакна значењето на овие состаноци на Работната Техничка Група (РТГ) како платформа за размена помеѓу Националните хидрометеоролошки сервиси (NHMS), да се договорат за заедничките методологии, стратегии и да имаат подобро координирано дејствување во случај на поплави. Овој прекуграничен аспект дава поширок потенцијален, генерален преглед на ризиците, подобра подготвеност и можности за постапување по поплавите и заштеда на животи.

Поздравните забелешки на **г. Тодоровски** беа проследени со отворање на забелешки од Програмскиот директор на проектот ГИЗ CCAVB, **г. Герит Бодебендер**. Тој истакна дека регионалната соработка се развива, а еден од резултатите е во сопственост на овие состаноци на РТГ, почнувајќи од последната средба во Корча. **Г-дин Бодебендер** се заблагодари на македонскиот тим од НХМС за превземањето на предноста во организирањето на оваа средба.

Еден материјален производ на оваа прекугранична соработка е секако создавање на Систем за предвидување на поплави (FFS) и се надевам дека секоја од институциите ќе има корист од користењето на истиот за да обезбеди сигурни резултати за предвидување на поплави. Г-дин Боденбендер изјави дека ГИЗ е среќен што понатаму го поддржува овој процес и соработува со системот.

Вовед

Г-динот Васко Стојов даде вовед во состанокот, со преглед на договорите од последниот состанок на РТГ во Корча. Средбата започна со презентација на Агендата на работилницата и целите:

- Дрин / Дрим дискусии и размена
- Заеднички активности во рамките на DDBB-FFS
- Ажурирајте ги идните случувања на DDBB-FFS
- Обука на HMS оператори за употреба на DDBB-FFS во режим на поплави
- Обука за ADCP и мерење ADCP на терен.

Размена на информации меѓу NHMS, Новини од земјите, тековна состојба и предизвици во користењето на DDBB-FFS

Мониторинг станици состојба

DDBB-FFS - Планирани идни случувања

Обука за NHMS

Средбата на РТГ беше проследена со 1,5-дневна обука за FFS за стандардните процедури од страна на тимот на TUB, како и извршување на заеднички мерења ADCP на реката Дрим во Струга со Експерти од Норвешката Дирекција за водни Ресурси и Енергија (NVE).

Напомена и реакција во врска со дискусиите од претходните денови, Очекувања и Сугесии Очекувања и Сугесии:

- Продолжување на обуката со Панта Реи
- Добра техничка размена
- Подобрување на квалитетот на метео и хидро податоци (корекција на податоците)
- ИТ поддршка
- Подобрување на моделот (контрола на квалитетот)
- Ажурирани податоци за интензитет на дожд
- Подобрено покривање со нови станици, особено со високите планински области
- Продолжување на мерењата во сливот
- Дефинирајте метод за генерирање на податоците за покривање на празнината на податоците
- Дефинирајте начин за потврдување на податоците
- Добивање на вообичаени решенија (пр. Сензор, модем, сервер, проблем со поврзување)
- Предлог за идните состаноци: како да се дефинираат сценаријата за поплави и нивото на аларм
- Прогнозирање - следно ниво
- Правење автоматски BackUp на податоците секоја недела
- Подобрување на прогнозата во сезоната на поплави
- Зголемување на бројот на нови станици, резервни делови и средства за нивно одржување
- Да се направи анализа на геолошките состојби во сливот со акцент на Карстните региони
- Да се има размена на експерти
- Да се прават заеднички мерења

Затворање на работилницата и состанокот

Г-динот Bodenbender изрази задоволство од тоа како состанокот на РТГ помина. Проектот CCAWB би бил многу среќен да продолжи со понатамошно поддржување на добрата соработка меѓу земјите. Честитики уште еднаш до тимот на УХМР кој го организираше состанокот и до тимот на ГИЗ – Македонија.